

Reisgids JAPAN

Perrin Lindelauf en Nicholas Bornoff
Fotografie: Ken Shimizu

Inhoud

De reis indelen 8

Geschiedenis en cultuur 13

Het huidige Japan 14 Eten en drinken 20 Het land 28 Geschiedenis 32
Het tijdperk van de samoerai 35 De Olympische Spelen 47 Kunst 48

Tokyo 63

Inleiding en kaart 64 Moderne architectuur 70 De virtuele wereld in
Japan 77 De waterhandel – Japan na zonsondergang 80 Twee wandelingen
door Shibuya 84

Uitstapjes vanuit Tokyo 103

Inleiding en kaart 104 Boeddhisme 110 Fuji-san: Heilige berg 120

Hokkaido 125

Inleiding en kaart 126 Een wandeling door Hakodate 136 De wildernis van
Hokkaido 142

Noord-Honshu (Tohoku) 149

Inleiding en kaart 150 De grote aardbeving en tsunami van 2011 161

Midden-Honshu (Chubu) 169

Inleiding en kaart 170 Japanse tuinen 180 Futuristisch gemak in Japan 193

Kyoto 197

Inleiding en kaart 198 Wandeling door Higashiyama 208 Geisha's 212

Kansai 229

Inleiding en kaart 230 Shinto 248

West-Honshu (Chugoku) 259

Inleiding en kaart 260 Wandeling door Hagi 264 Wandeling door Tsuwano 270
Obake – geesten en demonen 280

Shikoku en de Seto-naikai 287

Inleiding en kaart 288

Kyushu 311

Inleiding en kaart 312

Okinawa en de Ryukyu-shoto 337

Inleiding en kaart 338 Okinawa, een Blauwe Zone 343

Reiswijzer 351

Hotels en restaurants 361 Winkelen 382 Uitgaan en festivals 387 Register 393
Fotoverantwoording 398

Pagina 2-3: theeplukkers in het voorjaar aan de voet van de Fuji.

Pagina 4: de Senso-ji-tempel in Tokyo verwelkomt alle reizigers.

Reisgids JAPAN

Over de auteurs en de fotograaf

Perrin Lindelauf is geboren in de Canadese Rocky Mountains, studeerde Engelse literatuur, filosofie en talen aan de University of British Columbia en ging in 2005 naar Japan. Hij reisde heel Japan door en speurde naar onbekende schatten en historische eigenaardigheden. Hij verdwaalde in de bergen, baadde naakt met wildvreemden en at alles, van gefermenteerde sushi tot levende witvis. Hij deed research voor de vorige editie van dit boek en verzorgde deze nieuwe uitgave; ook bewerkte hij andere gidsen uit de National Geographic-reeks. Tegenwoordig pendelt hij heen en weer tussen Kyoto, Tokyo en Vancouver.

Nicholas Bornoff, geboren in Londen in een Frans-Engels gezin, studeerde in Frankrijk en in het Verenigd Koninkrijk. Hij werkte als filmrecensent voor de *Japan Times* en schreef over de hedendaagse Japanse kunst en samenleving voor tijdschriften als de *Far Eastern Economic Review*, *Asian Advertising & Marketing* en *Tokyo Journal*. Bornoff verrichtte onderzoek voor de eerste drie uitgaven van dit boek en publiceerde in 1991 de studie *Pink Samurai: Love, Marriage & Sex in Contemporary Japan*, dat met lovende kritieken werd ontvangen. Hij overleed in 2010.

Ken Shimizu is een freelancefotograaf in Tokyo; tot zijn opdrachtgevers behoren National Geographic Japan en A.F.P. Hij studeerde visuele communicatie aan de universiteit van Ohio.

De reis indelen

Japan heeft een enorme geografische en culturele diversiteit, variërend van de besneeuwde vulkanen, weelderige subtropische atollen, bruisende metropolen tot de tempels in de bergen. Het drukke Tokyo, het culturele Kyoto, de besneeuwde Fuji en de gedenktekens in Hiroshima: één bezoek aan het indrukwekkende Japan zal niet genoeg zijn.

De Japanse archipel strekt zich circa 3000 km in zuidwestelijke richting uit vanaf het koude eiland Hokkaido, ter hoogte van oostelijk Siberië, tot de subtropische eilandjes van Okinawa bij Taiwan. Op Honshu (letterlijk het 'hoofdeiland') bevinden zich grote steden en oude historische locaties, terwijl de kleinere eilanden Shikoku, Kyushu en Hokkaido landelijker zijn. Het berggebied wordt doorsneden met goed onderhouden wegen maar de trein is de populairste vorm van vervoer. De Shinkansen of *bullet train* (kogeltrein) loopt door bijna heel Japan en legt met een topsnelheid van 300 km/u de 515 km tussen Tokyo en Kyoto in slechts 2,5 uur af. Met de Shinkansen is bijna elke plaats binnen een halve dag te bereiken. De tarieven zijn redelijk als u voor vertrek naar Japan bij een reisbureau de Japan Rail Pass (japanrailpass.net) aanschaft, waarmee u 1-3 weken door Japan kunt rondreizen op JR-lijnen (ca. € 475-1000). Rekening houdend met de reistijd van en naar luchthavens is de Shinkansen net zo snel en goedkoop als vliegen op het hoofdeiland Honshu,

maar de meest zuidelijke en noordelijke eilanden bereikt u sneller en voordeliger met het vliegtuig, althans buiten het hoogseizoen. All Nippon Airways (ANA, ana.co.jp) en Japan Airlines (JAL, jal.co.jp) zijn de twee nationale luchtvaartmaatschappij. Relatief nieuw zijn prijsvechters als Peach Airlines (flypeach.com) met goedkope maar minder comfortabele vluchten.

Op het platteland is het heerlijk rondrijden, maar niet op de dure snelwegen, verhoogde betonnen wegen met hoge wanden die het uitzicht belemmeren. De benzineprijs en autohuurkosten maken rondritten per auto vooral geschikt voor groepen. Hebt u alle tijd, dan zijn snelbussen goedkoper dan treinen. JR Highway Bus rijdt bijna overal heen; een aantal kleinere bedrijven als Willer Express (willerexpress.com) en Sakura Kanko bieden lagere tarieven, meer ruimte of gratis wifi en stroomaansluiting. De meeste websites voor bussen zijn Japanstalig, tickets kunt u het best via een reisbureau boeken.

Voor kortere afstanden beschikt bijna elke stad over een betrouwbaar en praktisch metro- of trainsysteem. Verafgelegen dorpen zijn per bus te bereiken. Taxi's zijn alomtegenwoordig in steden; ze rekenen circa ¥ 620 (€ 4,75) voor de eerste 2 km plus ¥ 260 (€ 2) voor elke extra kilometer. In kleinere steden is een huurfiets praktisch.

ALS U EEN WEEK DE TIJD HEBT

Bent u een week in Japan, kies dan voor afwisseling. Alleen grote steden bezoeken is afmattend en enkel tempels zien is

Kleurige sushi valt wereldwijd in de smaak.

eentonig. De ideale week biedt veel variatie. Bezoek na aankomst op Tokyo's Narita of Haneda Airport op **dag 1** het Tokyo National Museum en ga vervolgens naar Asakusa, de oudste wijk van de hoofdstad, met de Tokyo Skytree. 's Avonds kunt u uitgaan in Kabuki-cho of Roppongi. Sta op **dag 2** vroeg op voor een sushiontbijl op Tsukiji Central Fish Market, ga winkelen in het schitterende Omotesando en observeer de subculturen in de Electric Town van Akihabara. Maak op **dag 3** een dagexcursie naar Kamakura voor de geschiedenis van het boeddhisme en de samoerai, of naar de meren aan de voet van de iconische Fuji. De tweede helft van uw verblijf brengt u door in de omgeving van Kyoto, de voormalige hoofdstad, 515 km ten zuidwesten van Tokyo. Neem de Shinkansen (2,5 uur) of nachtbus (8 uur) en breng **dag 4** door in de wijk Higashiyama, met de Fushimi Inari-schrijn, de grote tempel Kiyomizu-dera en de mooie rotstuinen van Nanzen-ji. Besluit de dag met een wandeling door Gion met zijn klinkerstraatjes en theehuizen: wie weet ziet u een geisha lopen. Meng u op **dag 5** in de menigte voor een bezoek aan Kinkaku-ji, het Gouden Paviljoen, en neem de bus naar de wijk Arashiyama met de tuinen van Tenryu-ji en Okochi Sanso, en het Bamboebos. 's Avonds kunt u een traditioneel theater bezoeken of stort u zich in het restaurant- en uitgaansleven van Osaka. Op **dag 6** maakt

NIET MISSEN:

- **Opgaan in de hectische metropool Tokyo 63**
- **Een beklimming van de heilige berg Fuji 122**
- **Een bezoek aan Gion in Kyoto, de geishawijk 210-211**
- **De ingetogen charme van een verfijnde theeceremonie 227**
- **Het bruisende uitgaansleven in Osaka 245-250**
- **Leven als een monnik op de berg Koya 257**
- **Ontspannen in een onsen 322**

u een keuze uit allerlei interessante daguitstapjes vanuit Kyoto of Osaka, zoals naar de oude stad Nara (40 km/45 minuten per trein vanaf Kyoto) met enkele van de oudste houten tempels ter wereld; Hiroshima (380 km/100 minuten per Shinkansen) geeft een ontnuchterend oorlogsbeeld; en Mount Koya (110 km/2,5 uur per trein) is een bergklooster waar u kunt mediteren met boedhistische aspirantmonniken.

Voor u terugkeert naar Tokyo moet u in elk geval een bezoek brengen aan een *onsen* (warme bron). Favoriet zijn Kinokuni (160 km/2,5 uur per trein vanuit Kyoto), een stad aan de Japanse Zee, beroemd om

BEZOEKERSINFORMATIE

Het Japanse nationale Toeristenbureau (*jnto.go.jp*) geeft informatie over grote toeristische bestemmingen en adviezen voor noodsituaties. Toeristentrekkers Tokyo (*gotokyo.org*) en Kyoto (*kyoto.travel*) bieden online veel informatie. Er zijn kleine toeristenbureaus op alle luchthavens, op de meeste Shinkansen-stations en in kleinere treinstations in toeristische gebieden op het platteland. Veel steden hebben Engelstalige toeristische websites met informatie over *anaba* (verborgen plekjes).

In lokale publicaties leest u over de vele festivals en het cultuuraanbod, bijvoorbeeld in *The Japan Times* (*japantimes.co.jp*), de enige Engelstalige Japanse krant. In Tokyo geven het maandblad *Tokyo Journal* (*tokyo-journal.com*) en het gratis tweewekelijkse tijdschrift *Metropolis* (*metropolisjapan.com*) informatie over restaurants en het uitgaansleven in Tokyo. Over de cultuur in Kyoto en het bruisende uitgaansleven in Osaka leest u uitgebreid in het gratis maandblad *Kansai Scene* (*kansaiscene.com*).

GELD

De Yen heeft zes munten: een aluminium ¥ 1, een koperen ¥ 5 met een gat, een koperen ¥ 10, een nikkel ¥ 50 met een gat, een nikkel ¥ 100, en een licht koperen ¥ 500; verder zijn er biljetten van ¥ 1000, ¥ 2000, ¥ 5000 en ¥ 10.000. De yen is momenteel ca. driekwart eurocent waard en 1000 yen is dus ongeveer € 7,50. In Japan wordt veel met contant geld betaald. Creditcards worden alleen gebruikt voor grote uitgaven, in dure restaurants en in hotels. Bedenk dat banken én betaalautomaten sluiten op nationale feestdagen!

TOEGANGSPRIJZEN

Toegangsprijzen zijn in dit boek weer-
gegeven in vijf categorieën:

€ = tot € 5

€€ = € 5-€ 9

€€€ = € 10-€ 15

€€€€ = € 16-€ 25

€€€€€ = meer dan € 25

zijn krabben en badhuizen; Yuzawa Onsen (200 km/80 minuten per trein vanuit Tokyo), met zijn sneeuwhellingen en après-skibaden; en Kawayu Onsen (260 km/4 uur per trein of bus vanuit Kyoto), waar warm water tevoorschijn borrelt van onder de rivier: hier kunt u uw privébadkuip uitgraven.

ALS U MEER TIJD HEBT

Hebt u meer dan een week de tijd, dan lokt het platteland. Het is beter een beperkt gebied te leren kennen dan heel Japan 'te doen' met een uitputtende drieweekse rondreis.

Met een extra week kunt u de Japanse Alpen bezoeken, een berggebied tussen Tokyo en Kyoto. Er zijn schitterende wandeltochten te maken vanuit Kamikochi en traditionele bergsteden als Takayama. Qua landschap en onsen doet het gebied Tohoku, ten noorden van Tokyo, niet onder voor de Japanse Alpen.

Op het eiland Shikoku ervaart u het oude Japan. Hoewel er vrij recentelijk drie grote bruggen naar het hoofdeiland zijn geslagen, is Shikoku lang niet zo sterk gemoderniseerd als Honshu. Een 1200 jaar oude boeddhistische pelgrimsroute voert vanuit de stad Tokushima langs de kust en is erg in trek bij pelgrims maar ook bij wandelaars en rugzaktoeristen (zie p. 293). De Yoshino op Shikoku is de beste Japanse rivier voor rafters en de stad Kochi aan de Grote Oceaan is een paradijs voor surfers. De kunstmusea op de eilanden van de Binnenzee, tussen Honshu en Shikoku, zijn ook een bezoek waard. Het meest zuidelijke grote eiland, Kyushu, bevindt zich relatief dicht bij het Aziatische vasteland. Nagasaki, waar de tweede atoombom viel, was lange tijd de enige haven voor buitenlandse (vooral Hollandse) schepen en

WAT NEEMT U MEE

Probeer als u veel rondreist zo min mogelijk mee te nemen, maar bedenk dat u in veel restaurants, tempels, hotels en woningen uw schoenen moet uittrekken, dus neem instapschoenen en sokken zonder gaten mee. Japanners zijn vormelijk, dus neem ook nette kleding mee. Shorts zijn alleen voor kinderen (maar in augustus knijpt men een oogje toe). Papieren zakdoekjes zijn handig voor openbare toiletten, waar wc-papier vaak ontbreekt. Japan heeft twee soorten stopcontacten voor stekkers met twee of drie pennen; voor beide hebt u een reisstekker en een spanningsomvormer nodig, vanwege de lagere spanning (100V). Wifi vindt u in hotels, Starbucks en McDonald's. Schaf om hoge telefoonrekeningen te voorkomen direct na aankomst een simkaart van Softbank aan. En het allerbelangrijkste: neem kleine cadeautjes uit eigen land mee om uit te delen aan de mensen die u ontmoet tijdens uw reis.

Bij groen licht steken drieduizend voetgangers tegelijk over op het Shibuya-kruispunt in Tokyo.

in de historische wijken herinnert nog veel aan de banden met de VOC. Tegenwoordig trekt vooral Fukuoka veel buitenlanders: veerdiensten leggen een verbinding met het continent en op straat wemelt het van de etenskraampjes. Seismische activiteit op Kyushu komt spectaculair tot uiting bij de supercaldera van de Aso; Sakurajima, een vulkanisch eiland bij de kust, braakt regelmatig as uit over de stad Kagoshima. Geothermische activiteit is een bonus in Beppu, waar u een waterbad of een warm zandbad kunt nemen. Kumamoto staat bekend om zijn herbouwde burcht en de steden in de prefectuur Saga kunnen bogen op een lange geschiedenis van keramiekproductie.

Stedelingen komen tot rust in de afgelegen gebieden Okinawa en Hokkaido. Okinawa, oorspronkelijk een zelfstandig koninkrijk met een kalme eilandcultuur, heeft een boeiende geschiedenis en staat sterk onder Amerikaanse invloed. De onderwaterwereld bij het eiland Miyako is heel fraai en het rijk begroeide bergland op het eiland Iriomote wordt doorkruist met wandelpaden en kajaktrajecten. Het noordelijkste eiland Hokkaido wordt gekenmerkt door een heuvelachtig boerenlandschap rond een berggebied

dat wandelaars en skiërs trekt. Sapporo, de hoofdstad van de prefectuur, staat bekend om zijn Sneeuwfestival en bier; verder zijn er veel parken in Hokkaido. Populair zijn Mount Niseko, ten zuidwesten van Sapporo, met diepe poedersneeuw, en het vulkanische Daisetsuzan National Park met schitterend natuurschoon.

BESTE REISTIJD

Vanaf eind maart ontluiken de sakura (kersenbloesem) in een roze explosie. Een hanami (kersenbloesembezoek) mag u niet missen maar de hotels zijn overvol in april. Tsuyu, het korte regenseizoen in juni en juli, is warm en vochtig. In het najaar is het weer milder en de herfstkleuren zijn adembenemend. 's Winters is het koud en nat maar in de bergen langs de Japanse Zee valt er sneeuw, tot vreugde van skiliefhebbers; de onsen (warme bronnen) lopen dan weer vol. Vermijd nationale feestdagen als de Gouden Week (29 april-5 mei), O-Bon (2e week van augustus) en de week rond Nieuwjaar; het is dan enorm druk en de prijzen zijn hoog.

Geschiedenis en cultuur

Het huidige Japan **14-27**

Eten en drinken **20-23**

Ervaar: de dodelijke fugu! **21**

Het land **28-31**

Geschiedenis **32-46**

Het tijdperk van de samoerai **35**

De Olympische Spelen **47**

Kunst **48-62**

Ervaar: Japans theater **53**

Ervaar: Japanse karaoke **54**

Ervaar: zelf een manga maken **59**

Het huidige Japan

Het Japanse zelfbeeld ligt gevoelig. Na eeuwen van cultureel isolement, gevolgd door een halve eeuw agressief optreden in het gebied rondom de Grote Oceaan, proberen Japanners tegenwoordig hun rijke cultuur, gewoontes en gedachtegoed wat meer uit te dragen. We kennen de kersenbloesems, elektronica, ninja en karaoke, maar wie zijn de Japanners eigenlijk zelf?

‘Wij Japanners,’ zullen ze zeggen, ‘dansen niet. We vereren onze voorouders maar zijn niet erg religieus. We eten rijst en vis; de meesten van ons kunnen slecht tegen drank. We zijn terughoudend, hebben respect voor ouderen en streven bovenal naar harmonie.’ Toch wordt ook hiermee niet de essentie weergegeven. Veel Japanners hechten waarde aan de mythe dat zij een zuiver ras vormen, afstammend van de zonnegodin, onvermengd met andere volken; vreemdelingen maken slechts 1,2 procent van de bevolking uit. Zij geloven in hun unieke anders-zijn, een homogeen maar misleidend ‘wij’.

Het Japanse zelfbeeld is grotendeels ontstaan toen in het verleden betrekkingen met het Westen werden aangeknoopt.

Het Japanse zelfbeeld is echter grotendeels ontstaan toen in het verleden betrekkingen met het Westen werden aangeknoopt. Door Amerikaans militair machtsvertoon kwam er in de 19e eeuw een eind aan het Japanse isolement. Het idee van een universeel gedeelde Japanse cultuur diende toen als bescherming tegen de groeiende invloed van moderne westerse technologieën en denkbeelden. Dezelfde angst voor het verlies van de Japanse taal, kledij, denkwijze en

kookkunst motiveert ook vandaag de dag nog de bescherming van de authentieke Japanse cultuur. Toch is de homogeniteit van het verleden doorbroken, waardoor de zin ‘wij Japanners’ even weinig zegt als ‘wij Nederlanders’ of ‘wij Amerikanen’. Door de technologie, globalisering, de inkomenskloof tussen de generaties voor en na de economische zeepbel is de culturele diversiteit gegroeid. Het hedendaagse Japan kan net zo goed worden omschreven als een land dat breekt met het verleden, een land van dans en devotie, van hamburgers en drank. Dit soort uitspraken kunnen daarom met een korreltje zout worden genomen. Er valt van alles te genereren maar de moderne Japanse cultuur is duizelingwekkend divers, al zullen traditionalisten dat niet willen toegeven.

ECONOMIE

Dankzij goedkope arbeidskrachten en een lage yen in de naoorlogse jaren kon het Japanse economische wonder ontstaan. Wat begon met de export van blikken speelgoed groeide uit tot de uitvoer van kwaliteitsgoederen. Transistorradio's (de eerste kwamen uit Japan) plaveiden de weg voor camera's, elektrische apparatuur, schepen, staal, kleurentelevisies en auto's. Met een fenomenale groei van 11 procent per jaar, was Japan al in 1967 de tweede economische macht ter wereld. Door de yen te devalueren, salarissen te korten en de inspanningen te verdubbelen

Tokyo Skytree: met 634 m hoogte is de nieuwe Tokyoze zendmast aan de rivier de Sumida de hoogste toren en een van de hoogste bouwwerken ter wereld.

Een Japanse bruid met haar 'hoortjes verhul-lende' hoed; de sjerp van de bruidegom duidt op welstand.

verzachtte Japan de gevolgen van de oliecrisis van 1973. De export nam toe en vergrootte het handelsoverschot dat vijf jaar eerder al was ontstaan. Op vergelijkbare manier ging Japan met de oliecrisis van 1979 om.

In de jaren tachtig passeerde de Japanse economie zelfs die van de Verenigde Staten. De grote rijkdom werd ondersteund door de explosief groeiende financiële en consumentenmarkt, lage rentevoet en snel toenemende waarde van onroerend goed in eigen land. Er was sprake van een 'zeepbeleconomie'. Grote onevenwichtigheid op de handelsbalans dwong de internationale geldmarkt in 1985 om de yen-dollarverhouding open te breken. *Endaka* – de hoge yen – had een remmende invloed op de export en de economische prestaties in eigen land, maar verdubbelde ook de waarde van de binnenlandse spaartegoeden en had grote uitgaven op buitenlandse markten tot gevolg. De zeepbel werd steeds groter.

In 1990 zakte de waarde van de Japanse bezittingen in het buitenland in; aan het eind van het jaar was de waarde van de beurs bijna gehalveerd. Het daaropvolgende 'verloren decennium' bracht deflatie, recessie en hoge werkloosheid, met name onder universitair opgeleide jongeren, maar voor de meesten bleef de levensstandaard comfortabel maar iets minder luxueus. Onder invloed van de turbulente wereldeconomie steeg de yen vanaf 2010, wat de export bemoeilijkte; bedrijven waren gedwongen buitenlandse vestigingen te openen. De grote aardbeving van 2011 leidde tot energietekorten die bedrijven in de problemen bracht en pas konden worden verholpen door beperkte energielevering en radicale besparing. Men hoopte dat de investeringen in de infrastructuur voor de Olympische Spelen in Tokyo in 2020 tot economisch herstel zouden leiden, maar door corona liep dat anders.

ARBEIDSETHOS

Het Japanse arbeidsethos is legendarisch. De *salaryman* (mannelijke kantoormedewerker) forenst gemiddeld 2 uur per dag en brengt 10 uur door op zijn werk, zes dagen per week. OL's (*office ladies*) werken 8 uur per dag. Als het kantoor sluit, wordt van de *salaryman* verwacht dat hij samen met zijn collega's wat gaat drinken; alcohol vormt dan het excuus om even flink uit de band te springen. Zijn kinderen slapen tegen de tijd dat hij thuiskomt; alleen de zondag brengt hij met hen door, als hij tenminste wakker kan blijven. Hij heeft recht op twee weken betaalde vakantie per jaar maar zijn baas zou vreemd opkijken als hij meer dan vier dagen hiervan opnam. Tot het einde van de 20e eeuw kreeg een *salaryman* een aanstelling voor het leven en steeg hij gestaag in de hiërarchie van het bedrijf. Na zijn veertigste bereikte hij het middenkader, en als de bijgekomen verantwoordelijkheden van zijn functie niet resulteerden in *karoshi* (plotse dood door overwerk), kon hij doorstromen naar het topkader en op zijn zestiende met pensioen gaan.

Tokyo

Inleiding en kaart **64-67**

Goed om te weten **65**

Het Edo-kasteel in Marunouchi **68-69**

Moderne architectuur **70-71**

Ervaar: een overnachting in een capsulehotel **71**

Ginza **72-74**

Baai van Tokyo **75-76**

De virtuele wereld in Japan **77**

Roppongi **78-79**

De waterhandel – Japan na zonsondergang **80-81**

Shibuya **82-83**

Twee wandelingen door Shibuya **84-86**

Shinjuku **87-89**

Ervaar: de Shinjuku 'squeeze' **88**

Noordwest-Tokyo: van Iidabashi tot Ikebukuro **90-91**

Ueno **92-95**

Ervaar: hanami, de kersenbloesems **94**

Akihabara **96-97**

Ervaar: maid café in Akihabara **97**

Asakusa **98-100**

Ander moois in Centraal-Tokyo **101**

Ander moois in de buitenwijken van Tokyo **101-102**

Hotels en restaurants **364-368**

Tokyo

In 1603 was Edo (de oude naam van Tokyo), een vissersdorp rond een vervallen fort, de nationale hoofdstad. In de 18e eeuw was de stad al de grootste ter wereld; de metropool Tokyo heeft nu meer dan 35 miljoen inwoners.

Vanuit de Roppongi Hills Mori Tower hebt u een weids uitzicht over de grootste stad ter wereld.

Edo was gebouwd rond een kolossaal fort (waar nu het keizerlijk paleis staat). De plaatselijke samoerai woonde binnen de muren. De rest van de bevolking woonde in de benedenstad (*shitamachi*), die zich in oostelijke richting uitstrekte tot de rivier de Sumida-gawa. Door de vele branden moest de stad meermalen herbouwd worden.

Ondanks de grote branden was Edo een stad van orde en welvaart. Problemen met opstandige *daimyo* werden opgelost door hen te dwingen afwisselend een jaar in Edo en een jaar in hun eigen gebied door te brengen, waardoor de symbolische dienst aan de shogun vereiste dat elke landheer twee huizen had, met alle kosten van dien. Bij hun vertrek

naar de provincie bleven hun familieleden als een soort gijzelaars in de hoofdstad achter. Huwelijken konden alleen worden gesloten met toestemming van de shogun, zodat sterke clans niet oppermachtig konden worden. Door de aanwezigheid van vele rijke *daimyo* deden de kooplieden goede zaken. Edo groeide uit tot een stad waar de kunst, kunstnijverheid en het vermaak hoogtij vierden.

Van de vele branden die Edo troffen, was de Meireki-brand van 1657 de ergste. Hij wordt ook wel *Furisode-no-kaji* genoemd, de 'lange-mouwenbrand'. Volgens een legende zou de brand ontstaan zijn door een *furisode* (kimono met lange mouwen) van een meisje dat aan liefdesverdriet overleed. Volgens

boeddhistisch gebruik werd de kimono na haar dood aan een tempel gegeven. De priesters verkochten hem aan een ander meisje, dat daarna op mysterieuze wijze overleed – een gebeurtenis die zich nog eens driemaal voerde. Uiteindelijk verbrandden de priesters de kimono, maar de vlammen sloegen over naar de tempel. Hieruit ontstond de grote stadsbrand, waarbij meer dan 100.000 mensen om het leven kwamen.

Tijdens de Sakoku, de periode waarin Japan volkomen was afgesloten (1637-1868), mocht geen vreemdeling het land in en geen Japanner het land uit, op straffe des doods. In die periode werd Edo de bakermat van de Japanse stadscultuur. Na 1868 diende de stad als residentie van de keizerlijke familie, die na duizend jaar Kyoto verliet. Ook was dit de tijd van westerse invloeden en modernisering. Onder de nieuwe naam Tokyo ('Oostelijke hoofdstad') breidde de stad zich gestaag uit.

INSIDER TIP Koop voor het openbaar vervoer in Tokyo een handige prepaidreispas, bijvoorbeeld Pasma of Suica, geschikt voor de trein, metro en bus.

—SHIGEO OTSUKA
hoofddirecteur
National Geographic
Japan

In Tokyo kwamen de eerste spoorlijnen, gas- en elektriciteitsnetwerken, trams, telefoons en bakstenen gebouwen.

Tegenwoordig is er bijna niets meer dat aan het oude Edo herinnert en het oude Tokyo werd bij de grote aardbeving van 1923 en bij de bombardementen twee decennia later grotendeels verwoest. Door de wederopbouw na de oorlog is de oude stad

GOED OM TE WETEN

Naar Tokyo

Tokyo heeft twee luchthavens, Haneda en Narita. Haneda ligt ten zuiden van het stadscentrum, slechts een halfuur per trein van Tokyo Station. Dit vliegveld was bestemd voor binnenlandse vluchten maar heeft een nieuwe internationale terminal voor de aankomst van langeafstandsvluchten. Narita International Airport is nog steeds de drukste luchthaven voor buitenlandse vluchten en is te bereiken vanuit Tokyo Station via de Narita Express (53 min.) of per shuttlebus in ruim een uur. Komt u uit een ander deel van Japan, dan kunt u Tokyo bereiken per Shinkansen of kogeltrein: vanuit Kyoto en Osaka (2,5 uur), Nagano (1,5 uur) en Sendai (1,5 uur). De reistijd kan oplopen tot bijna 5 uur vanuit Hakodate op Hokkaido of Fukuoka op Kyushu; in dat geval is een snelle vlucht een overweging als u geen Japan Rail Pass hebt (zie Reiswijzer p. 354).

Vervoer ter plekke

De 158 trein- en metrolijnen, 2210 stations en 40 miljoen reizigers maken het Tokyose openbaarvervoernetwerk tot het drukste ter wereld. Om van A naar B te komen, kunt u Google Maps raadplegen – weinig straten hebben een naam en het adressysteem in de wijken is moeilijk te doorgronden, zelfs voor Japanners. Een simkaart wordt aanbevolen (zie Reiswijzer p. 356).

In Tokyo is de JR-Railpas beperkt tot de Yamanote- en Chuo-lijnen. Of u nu een JR-Railpas hebt of niet, koop een Suica smart card (€) en laad hem tijdens uw verblijf in de stad op met circa € 10 per dag. Deze kaart is ook elders in Tokyo en in de meeste andere steden bruikbaar. Tik de kaart tegen het poortje en het tarief wordt automatisch berekend. Wat overblijft wordt bij vertrek teruggestort.

Kijk voor meer informatie over uitstapjes vanuit Tokyo op p. 103-124.

onherkenbaar veranderd. Wie van Narita Airport naar Tokyo rijdt, komt eerst door onaan-trekkelijke industriewijken. Maar ondanks het gebrek aan stadsplanning en alle betonnen 'westerse' architectuur (aardbevingsbestendig en goedkoop) kan Tokyo hier en daar toch verrassend mooi zijn, bijvoorbeeld in het contrast tussen een heiligdom en de wolkenkrabbers eromheen, bij de aanblik van de elegante *kaiseki*, een nationaal erfgoed in een museum, badend in zacht licht of de neonverlichting die gasten uitnodigt tot verrukkelijke spijzen. Het moderne Tokyo is een intense ervaring voor de zintuigen, altijd weer anders.

Naast drukke doorgangswegen zijn er ook rustige woonwijken met een eigen tempel en heilighdommen, een markt en een hoofdstraat. Het verleden lijkt nog voort te leven in buurten als Ueno en Asakusa, terwijl de toekomst lokt in de wolkenkrabberwijken bij de Baai van Tokyo. Een ding is zeker: Tokyo slaapt nooit. Wie na een paar jaar terugkomt, merkt talrijke veranderingen op. Japan streeft ernaar zijn voorsprong binnen Azië te behouden, altijd op weg naar de toekomst. Door die energie voelen bezoekers zich telkens opnieuw aangetrokken tot deze bruisende en fascinerende metropool. ■

NIET MISSEN:

- Verse sushi op de centrale vismarkt Tsukiji **75**
- Genieten van kunstmusea en uitgaan in Roppongi **78-79**
- Massaal oversteken op Shibuya Crossing **82-83**
- Het Oude Tokyo tijdens een bezoek aan Senso-ji in Asakusa **98-99**
- Het uitzicht over de stad vanaf de nieuwe Tokyo Skytree **99-100**

Reisgids JAPAN

Wereldwijd nemen experts van National Geographic een kijkje achter de schermen en dringen door tot de kern van de cultuur, de geschiedenis en het volk van een land. Dankzij National Geographic Reisgidsen kan hun ervaring de jouwe worden.

DE REIS INDELEN, beknopte kennismaking met Japan, zodat je je reis op je eigen wensen en interessegebieden kunt afstemmen.

ERVAAR unieke belevenissen, waaronder de beklimming van de heilige berg Fuji, een bezoek aan een Kabuki-theater, zazen-meditatie, surfen bij Okinawa en genieten van de kersenbloesem of een theeceremonie.

INSIDER TIPS van de schrijvers en fotografen van National Geographic, maar ook van plaatselijke deskundigen, over hun favoriete plekjes, praktische zaken en veel meer.

WANDELINGEN EN WANDELTOCHTEN, voorzien van duidelijke kaartjes, waaronder Shibuya in Tokyo, Kyoto's Higashiyama, Hakodote, Hagi en Tsuwano.

EXCURSIES BUITEN DE GEBAADE PADEN, zoals schitterende Japanse tuinen bezoeken, de woeste natuur van Hokkaido verkennen, kanoën in de Kushiro-wetlands, het Kumano Kodo-pelgrimspad bewandelen en walvissen spotten langs de kust.

NIET MISSEN bij elk hoofdstuk vind je verwijzingen naar nadere informatie over sterk aanbevolen bezienswaardigheden en activiteiten.

PRACHTIGE KLEURENFOTO'S EN HANDIGE KAARTEN maken het eenvoudig te kiezen, je reis uit te stippelen en overal het mooiste te zien.

NUR 517

9 789043 934121